

Kukán ülő betegek

(Folytatás az 1. oldalról.)

ideig tartó procedúrához a páciens lefektetni nincs hová. Az elemzett vizeletet ugyanabba a kagylóba lehet csak önteni, ahol orvos és asszisztense kezel mos.

A városrész, amelynek alaporvosi ellátására hivatott a rendelő, 3000 lelket számlál. Rendre épülnek errefelé az új házak, új rókusai polgárokkal. A rendelő marad a régi, negyedszázada ideiglenes státuszban.

A móravárosiaknak pedig a gyógyszerár hiányzik. Tavaly zárták be az életveszélyessé nyilvánított magánházban az Úttörő téri patikát. E városrész már egy éve gyógyszerár nélküli. Itt még egy ideiglenesre sem futotta, így hát az itt lakók — köztük igen sok idős ember — bumilizhatnak a belvárosi gyógyszerárakba mindennapi piruláikért.

A gyógyszerári központ nem vállalhatja a 10-15 millió forintos beruházási költséget igénylő patika felépítését, de a fenntartás költségeitől nem zárkózna el. Fizetné az alkalmazottakat, a rezsit, a bérleti díjat, de hát az egyeztető tárgyalások rendre elmaradnak. A városi tanács november 2-án megtartott ülésén szerepelt volna napirenden a peremkerületek ellátottsága, a többi között éppen a móravárosi gyógyszerár ügye. A téma tárgyalására nem került sor és idő, hiszen a tanács ülésein már igen régóta nem a város gond-

jainak megoldási lehetőségeiről folyik a szó. Így hát egyelőre még remény sincs az áldatlan helyzet megváltoztatására.

A 22 ajtó csapdája

— En csak a múltbeli történekekről tudom tájékoztatni, de arról, hogy mi lesz velünk, mi az épület sorsa, fogalmam sincs — mondja még telefonbejelentkezésem alkalmával Bíró Aranka, a bőr-nemibeteg-gondozó intézet vezető főorvosa. Am másnap délelőtt már azzal fogad:

— Ma elkészül az utolsó szakvélemény, s ennek tartalmával a kórház-rendelő-intézet gazdasági igazgatója percekben belül megismertet bennünket.

Míg várakozunk, a mindent eldöntő szakvélemény hírnöke. A főorvosnő dióhéjban elmeséli, miért is, hogy csak mi ketten ülünk a Honvéd téri gondozó tágas épületében.

— Októberben, múlt egy éve, amikor egy napon a rendelő 22 ajtaja egyszerre mondta fel a szolgálatot. Egyiket sem lehetett becsukni. Műszaki szakértelem nélkül is tudtuk, itt bizony nem az ajtókkal, hanem az épülettel van baj. A vizsgálat — amit azonnal kértem — kiderítette, hogy a pincefödémnél — pontosan a betegváró alatt — levő vasbeton gerenda szinte teljesen szétmállott. Még a műszaki szemle napján életveszélyessé nyilvánították az épületet. A felnőttgondozó

átköltözött a közvetlen mellettünk levő gyermekbőrgondozóba, ők pedig a régi SZTK-ban kaptak helyet. Két vagy három hét után visszaköltöztünk, mert meg erősítették a pincefödémét. Nem telt el fél év, és ismét észrevettünk épületmozgásra utaló jeleket. Újra vizsgálat és kiköltöztetés.

— Ekkor hol kaptak helyet?

— A régi SZTK első emeletén helyeztük el a női, a másodikon a férfirendelőt. Helyet úgy szorítottak számunkra, hogy a rendelőintézet igazgatója átadta szobáját a főnövéreknek, s az ő helyüket kaptuk meg a női rendelőnek. A gyermekbőrgondozó még itt maradt, mert az ő rendelőjük a rogyadozó főépülethez csak kapcsolódik, s így itt nincs életveszély.

Konzílium

százhuszezerért

A Szegedi Tervező Szövetkezet szakvéleményével érkezik Tamás Gáborné, a kórház-rendelőintézet gazdasági igazgatója. Ez már a sokadik szakmai leírás, amelyben a végső szó: az épület halálra ítéltetik. Eme döntés megszületése persze nem volt ily egyszerű.

Történt ugyanis, hogy a gondozó áprilisi kiköltöztetését követően a kórház-rendelőintézet — mint a kezelői joggal bíró intézmény — megvizsgáltatta az épületet egy magánstatikus-

sal. Az első vizsgálat szerint az épület életveszélyes, s ezért lebontása, nem pedig felújítása javasolt. A városi tanács tervosztálya ezt azonban nem fogadta el, utasította a kórházat, helyezze hatályon kívül ezt a véleményét, mert a tanács szakemberek óhajtják megvizsgálni az épületet. E második szakvélemény nem találta oly vesznek a helyzetet, mint az előbbi, s csupán azt tartotta fontosnak, hogy az ékelet erősítsék meg, a dűcolást pedig három hónaponként ellenőrizték, és végeztesse az új vizsgálatot. Eme feltételek megteremtése — szerintük — az épület használhatóságát biztosítja. Magyarán: a bőr- és nemibeteg-gondozó visszaköltözik régi helyére.

Ezt az utasítást megtagadta mind a főorvosnő, mind a kórház-rendelőintézet vezetője, hiszen a laikus szem számára is észrevehető változásokat mutatott továbbra is az épület. Ekkor kérték fel a Szegedi Tervező Szövetkezetet az újabb — immáron harmadik — statikai felmérésre. Végeredmény: ismeretes. Megegyezik az első statikai véleménynel, miszerint az épület lebontandó.

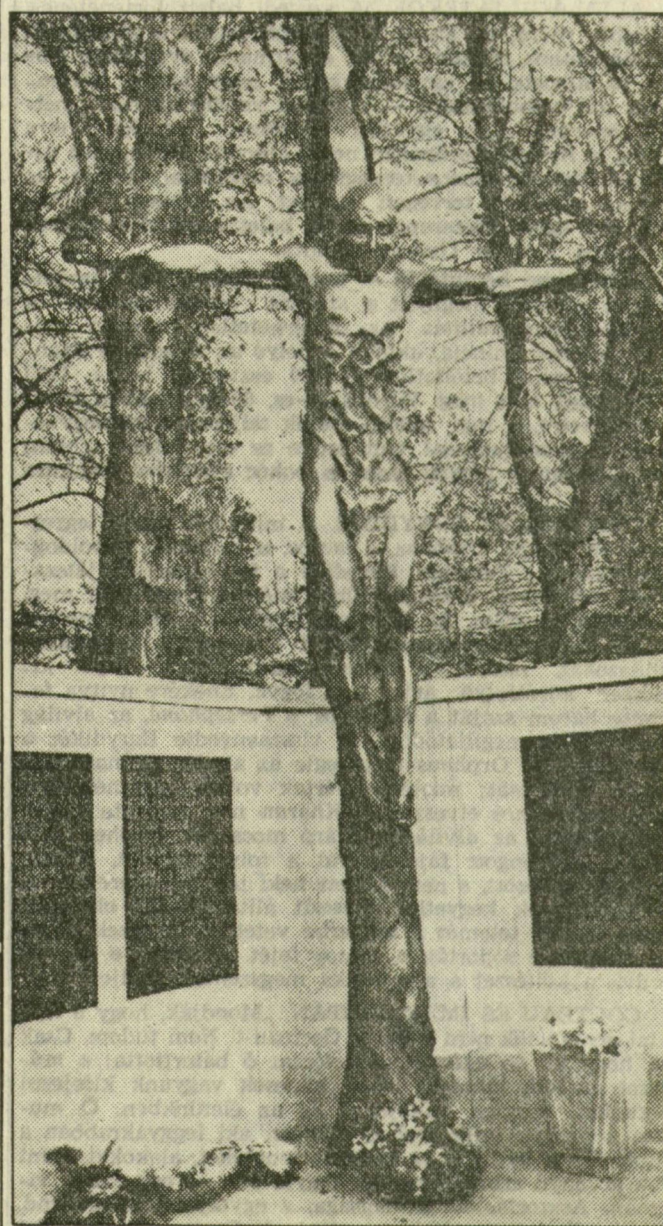
E néhány felvonásból álló méréskelet 120 ezer forintba került. Ha az első szakvéleményt jóváhagyják, akkor csak 28 ezer forinttal szegényedett volna a kórház.

A történet persze itt megnyugtató véget nem ér, mert ki tudja, hogy elfogadják-e a tanácsiak a legutóbbi lebontási javaslatot. No és kérdés, hogy az ideiglenesnek tekintett SZTK-beli elhelyezést követi-e végleges, megnyugtató megoldás. Azaz: hol kap helyet a bőr-, nemibeteg-gondozó, mely megyei feladatokat ellátó intézmény évi 70-80 ezres betegforgalommal, s amely pillanatnyilag kénytelen a SZAOE bőrklinikájának segítségével támaszkodni a gyógyítómunkában, amelynek — a szabályoknak megfelelően — különálló épületben kell helyet biztosítani?

Helyet, teret, légköbmétereket, mielőbb mindegyik rendelőnek, mert az ideiglenesség elviselhetőségi határa elérkezett.

Kalocsai Katalin

„...hogya soha többé ne legyen háború”

Somogyi Károlyné felvétele

Különös szobor áll a rózskei templom kertjében. Első ábrillatásra feszületnek hívnék, s ebben már a helyszelleme miatt sem lenne semmi meglepő. Csak hogy nem az itt nem Jézus keresztje feszített alakja emelkedik fölé, hanem a szenvedő, köznapi emberé, aki a bűn áldozatává lett. A krisztusi mozdulat éppen ezért nem véletlen.

A szobor, s az azt körül fogó emlékhely újabb megnyilvánulása annak a történelmi változásnak, amely a második világháborúban meggyilkolt áldozatok emlékére emeli föl a múlt méltatlan homályából. Kartal József rózskei plébános három éve kezdett a háborús halottak neveinek gyűjtéséhez. Tanyajárások, házszentelések alkalmával adományokat is kapott — a hozzátartozóktól azonban nem kért támogatást. Persze volt, aki ennek ellenére adott pénzt. Még olyan is akadt, aki azért érezte kötelességének halálja kifejezését, mert maga nem került az áldozatok közé. Az adományozók közül a helyi tanács és termelőszövetkezet, a megyei tanács és a Képző- és Iparművészeti Lektorátus segített.

Kereken száz név gyűlt össze, s 1988 februárjában megkezdtek az emlékhely építését Becker Gábor buda-

pesti mérnök tervei alapján, aki korábban a templom belső átalakításában is részt vett. Ördög Géza és Kispál Ferenc kőművesek és Sutus Antal műkőkészítő munkája nyomán áll a templomkertben az alacsony háttérrel, rajta fekete márványba vésva a száz név — kiegészítésre is hagytak helyet —, s az emlékezés szavai.

Tavaly október 11-én fölis avatták az emlékművet. A szobor helyén nyírfakereszt állt — egészen mostanáig. Tóbiás Klára szegedi művész közel négy méter magas alkotása foglalta el a fakeszt helyét. A tompán csillogó bronzszobor fához kötözött alakja lassan maga is eggyé válik a fával, a gyökök átjárják a testét, de a fej, a karok és a lábak sértetlenek. Az értelem és az alkotás szimbólumai a legnagyobb pusztításban is megmaradnak. Szakrális és világi mondanivaló fonódik egybe megrendítő harmóniában.

„Aki olvasod nevüket, imádkozzál értük és azért, hogy soha többé ne legyen háború” — mondja a márványba vésett fölirat.

Az avatási ünnepség december 11-én, délután három órákor kezdődik, amelyen részt vesz Gyulay Endre megyéspüspök is.

Nyilas Péter

Mozog a rozoga épület

Nagy László felvétele

Az áfa-visszatérítésről

Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal egyszerűsíteni kívánja a magánéros lakásépítéssel és felújítással foglalkozó állampolgárok számára az építőanyagok áfa-visszaigénylését.

1990. január 1-jén vezetik be az új eljárást. Az értékesítőhelyeken azoknak a vásárlóknak, akiknek az APEH illetékes adófelügyelősége igazolást adott ki, az értékesített építőanyagokra felszámított általános forgalmi adót a helyszínen visszatérítik. Ezeknek az anyagoknak szerepelniük kell a Közlekedési, Hírközlési és Építésiügyi Minisztérium által közzétett listán.

A jelentkezési kérelemben fel kell tüntetni a vállalkozó vállalat, illetve egyén nevét, címét, adószámát, az 1988. évi teljes forgalmát (ebből a Köhém-lista szerinti termékforgalmat 1000 forintra kerekítve, emellett az adóvisszatérítési számítógépes személyi, tárgyi feltételeit. A valamennyi feltételt kielégítő kereskedelmi vállalat, vállalkozó az APEH elnöke által kiadott engedély alapján értékesítheti általános forgalmi adó visszatérítéssel a jogszabály szerint is visszaigénylésre jogosított termékeket.

Ki volt Bakó László?

Vasárnap délelőtt 10 órakor a Kálvin téri református templomban ünnepi istentiszteletet tart dr. Kocsis Elemér tiszántúli püspök, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkes elnöke. Az istentiszteleten a néhai lelkipásztort, Bakó Lászlót emlékezik a presbitérium és a hívők gyülekezte.

Bakó Lászlót 1922-ben hívta meg lelkipásztorául a szegedi református gyülekezet, eredményes szolgálatának köszönhetően három új, önálló szegedi egyházközség — az újszegedi, a Honvéd téri és a petőfitelepi — szerveződött. A város megbecsült polgáraként tagja volt Sze-

ged Szabad Királyi Város közgyűlésének és kisgyűlésének. A háború alatt veszélyes körülmények között megromlott egészséggel is segítette a rászorulókat.

1952-ben megvádolták — ezért lemondott lelkipásztori állásáról. Tabajdon kezdett új életet, s bár 1956 decemberében a Kálvin téri egyházközség presbitériuma kezdeményezte rehabilitálását, kétévi huzavona után sem kapott szabad utat a visszajövetelre. 1960-ban ment nyugdíjba — nyolc év múlva, Debrecenben temették el Bakó Lászlót, akinek tiszteletére rendezik a vasárnapi ünnepi istentiszteletet.

A Tisza Volánnál

Menetrendváltozás

A közelmúltban végzett vizsgálat alapján, az utazási igények átrendeződése folytán december 4-ével a Tisza Volán menetrend-módosítást hajtott végre, a következő vonalakon:

Hódmezővásárhely—Szeged, Hódmezővásárhely—Mindszent—Szentes, Hódmezővásárhely—Földeák—Ófölds—Gencsháti ÁG, Hódmezővásárhely—Bé-

késsámon és a Hódmezővásárhely városi helyi járatok, valamint a Szeged—Deszk—Kiszombor—Makó—Útvonalon. Ennek keretében egyes járatok menetrendi jelzése x-ről x-re módosul.

Részletes felvilágosítást a szegedi és hódmezővásárhelyi autóbusz-állomásokon kaphat az érdeklődő utazóközönség.

Ideiglenes parancsnok

A Szegedi Fegyház és Börtön (és Alföldi Börtöngyár) parancsnoka (illetve igazgatója) november 30-i hatállyal nyugalmába vonult, Iloszky Vladimír vb. ezredes búcsúztatására ünnepi keretek között, volt munkatársai körében került sor, melyen Kun László, a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka — vezérőrnagy — is megjelent.

Helyét december 1-jével Törke János őrnagynak kellett volna átvennie, de az őt a napokban ért súlyos baleset következtében, felgyógyulásáig, Hegyes András őrnagy tölti be a funkciót.

Kirké szigete után, hol társai röpké kilenc éven át röfögtek és túrták a földet, Odüsszeusz, hogy megtudja, mi vár még rá, milyen kalandokra és veszedelmekre készüljön, mit rejteget a titkos, ám a jövőbelátóktól és a halottak árnyai által kifürkészhető jövő, bekopogtatott Hádész félelmes birodalmának ajtaján is. Hogy e kopogtatásra válasz érkezzen, vér, vér szükségeltetett, még Teiresziász, a vak thébai jós is ezt kérte, mielőtt

Vér

bölcs szavakkal a jövőről szóló volna.

Vér. Milyen súlyos, felelmes, mégis gyönyörű szó. A megszürt ujjbegyen ott bíborlik egyetlen cseppje. Ki ne emlékezne a képre gyermekkorából, netán épp a tegnapi kenyérszélésből.

Vér: gyógyszer, hatalom és szentség.

Aztán elfordul, hogy mindezeknél sokkalta profánabb módon kell és hasz-

nos szólni róla. A szituáció a következőképpen történt: a hölgy adminisztráció okán kérte gazdájától személyi igazolványát. Jegyeztette el-mélyülten az adatokat, ám egyszerre felkiáltott a meglepetéstől.

— Magának be van írva a vércsoportja?
— De hisz látja.
— És ki írta be?
— Jómagam. Gondoltam, bár nem kívánom, egyszer még szükség lehet rá.

Otlet? Tán több annál. Életet menthet.

Dal